

разбира отъ всичкыты добрѣ; второ да изговаря думыты красиво и силно, та да докарва сладость и дѣйствіе въ сърдцата на слышатели; а за да направи това, нужно е да има гласа си силенъ, ясенъ, съразмѣренъ и напетъ.

156. Гласъ-тъ трѣбва да е толко силенъ, колкото да изпълнява всякото слышательство. Силный гласъ е естествена дарба въ едны чловѣци, но той може да ся спомогне и отъ художеството, когато умѣемъ да го поспарямы, като му дадемъ приличный стѣпень. На всякой чловѣкъ гласътъ има три главны стѣпени: высокъ, низкъ и срѣденъ; высокъ е, когато выкамы нѣкого, или му говоримъ отдалечъ; низкъ е, когато говоримъ нѣкому отъ твърдѣ близо, а срѣденъ, когато говоримъ въ обыкновенны разговоры, и тоя е най-приличныйтъ за да ся употреблява въ общественны събранія. Приличный и умѣренъ стѣпень на гласа спомога за да можемъ да говоримъ доста силно безъ да запремъ.

157. Слоговети въ думыты трѣбва да ся изговарять ясно и чисто, а за това е нужно да държимъ умѣренность въ скоростѣтъ; защото бързотата докарва спынкъ на чистото провзношеніе и смѣщеніе въ разума на слышатели.

158. Когато вѣтіята ще прѣдставлява разны душевны расположенія и страсти, гласътъ му трѣбва да прави разны измѣненія въ тона си, и това е повече дѣло на природѣтъ, нежели на художеството; зашотъ отыя измѣненія гы съпикасаемы и въ най-неученыты люде; и тѣй долныты правила гы извличамы отъ самѣтъ природѣ.

159. Съжяленіето, благодарността и моленіето изисквать гласныя тонъ смиренъ, равенъ и угоденъ.

160. Гнѣвъ-тъ, негодованіе-то, и прѣщеніе-то — силенъ, жестокъ и стрѣснѣтъ.

161. Скърбѣта — немощенъ и прѣкъсличавъ.

162. Радостѣта — живъ, скоръ и сладкъ.

163. Страхътъ — трепетенъ и задушень.

164. Удивленіето — великолѣпенъ, ясенъ и сладкъ.

165. Подканваніето и съвѣтваніето — скроменъ и тихъ.

166. Изобличеніето или мѣрманіето — натъртенъ и скоричекъ.

167. Главата и тѣлото на вѣтіята трѣбва да ся държатъ въ скромно положеніе съ начинъ, щото главата да не